

ÜLKƏR ATƏŞ

MƏNBİLİ, NƏMBİLİ
VƏ CÜMBÜLÜ





Ülkər Atəş

Mənbili,

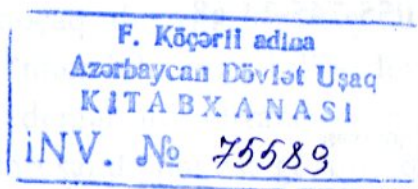
Nəmbili

və

Cümbülü

(Uşaq ədəbiyyatı)

2015 - fond



"ADİLOĞLU"
Bakı - 2013



Redaktor: Nizami CƏFƏROV- filologiya elmləri doktoru, Atatürk Kültür Mərkəzinin prezidenti, AMEA-nın müxbir üzvü, professor, millət vəkili
Tərtibatçı və korrektor: Nərminə İsmayılova-jurnalist-publisist

Ülkər Atəş- Mənbili, Nəmbili və Cümbülü (uşaq ədəbiyyatı)

Şairin 2006-cı ildə Səbuhi Səsyazma Studiyasında “Mən bir xəyal ağacıyam” adlı poetik albomu işıq üzü görüb. 2010-cu ildə “İki dünya” adlı şeirlər kitabı çapdan çıxıb.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi və Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü, “Xatun”, “Ozan”, “Qızıl mikrofon”, “Qızıl Qələm” mükafatları laureatı, tanınmış şair-publisist, Beynəlxalq Əlillər Cəmiyyətinin sədr müavini, “Əlillər dünyası” qəzetinin redaktoru Ülkər Atəşin bu kitabında uşaq ədəbiyyatı nümunələri (hekayə və şeirlər) öz əksini tapıb. Son dövrlərdə çox az-az müraciət olunması ilə aktuallaşan uşaq ədəbiyyatı nümunələrinin toplu halında nəşri bu cəhətdən təqdirəlayiq hesab olunur.

E-mail: atesh_ulker@mail.ru

Tel: 055-745-24-68

4722110018
121 – 2013

qrifli nəşr

© ADILOĞLU, 2013

Mənbili, Nəmbili və Cümbülü (hekayə)

Hündür bir binanın həyatında balaca bir pişik ailəsi yaşayırdı. Yuvaları olmadığından, binanın birinci mərtəbəsinin pilləkənlərinin yanındakı küncə sığınmışdılar. İsti vaxtlarda çöllərdə keçinə bilsələr də, qışda çöldə, bayırda yaşamaq mümkün deyildi. Soyuqdan qorunmaq üçün bura pişik ailəsi üçün daha rahat idi. Onlar dörd nəfər idi – ana pişik və üç balası... Analarının adı Gili, balalarının adı isə Mənbili, Nəmbili və Cümbülü idi. Bu adları ana pişik balalarına elə-belə qoymamışdı. Böyük qızı Mənbili hazırcavab, hər şeyi bilən və qoçaq idi. Anası bir şey soruşanda tez qabağa qaçıb “mən bili, mən bili”- deyirdi, bu da “mən bilirəm” demək idi. Ortancıl qızı Nəmbili isə anası bir şey soruşanda həmişə gözünü döyərək, “nə

bilim, nə bilim”-deyirdi. O heç nə bilmirdi. Buna görə də anası onu “Nəmbili”-deyə çağırırdı. Cümbülü isə Gilinin sonbeşiyi idi. O, kiçik, şıltaq və dəcəl olduğundan, anası onu “Cümbülü”-deyə çağırırdı. Onlar yemək tapanda sevinib-oyunayır, tapmayanda isə yuva bildikləri həmin küncdə büzüşüb yatırdılar. Balaları ac qalanda ana pişik narahat-narahat gəzişir, qayğıları xeyli artırdı. O, tez-tez yaxınlıqdakı zibilliyə yemək axtarmağa gedirdi. Ordan yemək tapmaq o qədər də asan deyildi. Bəzən yeməyə o heç nə tapa bilmirdi, bəzən də tapdığı yeməyə görə başqa pişiklər onunla dalaşaraq ya yeməyini əlindən alır, ya da onu yaralayır dılar. Anaları Gili bir şey tapıb gətirəndə toy-bayram olurdu pişiklərə. Bala pişiklər analarını qucaqlayıb yalayır, sevinə-sevinə yemək yeyirdilər. Ana da öz quyruğuyla balalarına sıgal çəkir, yeməkdən sonra birlikdə şənlənib, nəğmə oxuyurdular:

Biz mehriban ailəyik, ailə,
Myau-myau, lə-lə, lə-lə, lə-lə, lə.



Bu ailəni həyətdə demək olar ki, hamı tanıyırdı. Cümbülü çox balaca idi. O hələ süd içirdi. Tez-tez dəcəllik eləyib, adamlar keçəndə qabağına qaçır, ayağına sürtünür və oynamağı sevirdi. Onun bu hərəkətləri heç də hamının xoşuna gəlmirdi. Mənbili və Nəmbili neçə dəfə ona demişdilər ki, adamlar gəlib keçəndə gizlən, kiminsə acığı tutar, bizi burdan qovar, yaşamağa başqa yerimiz yoxdu, soyuqda çöllərdə qalarıq. Cümbülü çox kiçik idi, belə şeyləri o anlamırdı.

Pişiklər yaşayan binanın ikinci mərtəbəsində Mehriban xalagil yaşayırdı. Mehriban xalanın Aysel adlı bir qızı, Fəxri adlı bir oğlu var idi. Bu binada pişiklərə ən çox qayğı göstərən də elə onlar idi. Evdə yaxşı bir yemək bişəndə Aysel pişikləri də unutmurdu, onlara pay gətirirdi:
- Hə, yeyin, ac qalmayın, ay balacalar. Evimizdə anam ət xörəyi hazırlayanda payınızı yenə gətirəcəyəm.

Gili də, balaları Mənbili, Nəmbili və Cümbülü də Ayseli yaxşı tanıyırdı. Qız məktəbdən gələndə hamıdan qabaq onu pişiklər qarşılayırdı. Dördü də onunla salamlayıb, onunçün nəğmə oxuyurdular:



Biz mehriban ailəyik, ailə,
Myau-myau, lə-lə, lə-lə, lə-lə,lə.

Ayseli görməyəndə pişiklər gəlib qapılarında durub miyoldayır, onu oynamağa çağırırdılar. Pişiklər təkcə Ayseli yox, onu anası Mehriban xalanı, qardaşı Fəxrini də çox sevirdilər. Mehriban xala uşaqlarına başa salmışdı ki, pişikləri vurmasınlar. Onlar müqəddəs heyvan sayılır. Məhəmməd Peyğəmbər pişiyin kürəyinə əli ilə sığal çəkib. Pişiklər peyğəmbərimizin çox sevdiyi heyvandır. -Təkcə pişikləri yox, bütün heyvanları və quşları sevin, uşaqlar,- deyə, onlara bərk-bərk tapşırılmışdı. Ona görə Aysel də, Fəxri də başqa uşaqlar pişikləri vuranda qoymurdular.

Günlərin bir günü çox qərribə bir hadisə baş verdi. Pişiklər mat-məəttəl qalmışdılar. Bu gün bütün evlərin pəncərələrindən gözəl yemək iyi gəlirdi. Çox maraqlı idi. Bəs niyə hər gün belə olmurdu?! Hamı ətdən yemək hazırlayırdı bu gün. Pişiklərə isə yalnız tək-tük insaflı adamlar yemək verirdi. Onlardan biri də Mehriban xalagil idi. Pişikləri hamı sevmirdi. Kimi onları təpiklə vurub itələyir, kimi üzlərinə xoş baxıb əzizləyir, kimi



söyür, kimi sığal çəkir, kimi də yazığı gəlib, yemək verirdi. Pişiklər onlara yaxşılıq edənlərə dua edir, yamanlıq edənlərə isə lənət oxuyurdular.

Çox maraqlı idi, bu gün hər yerdən dadlı yemək iyi gəlirdi. Pişiklər burnunu çəkə-çəkə qalmışdı. Gili düşünürdü: -görəsən bizə də yemək verəcəklərimi? Yox, balalarım acdır, axşamdan ac yatıblar. Yağış yağdığından zibillikdən heç nə tapa bilmədim, gedim görüm nə tapıram... -Myau-myau, Mənbili, Nəmbili, Cümbülü, eşidirsiniz məni, adamlar gəlib keçəndə əl-ayağa dolaşmayın. Yaşamağa başqa yerimiz yoxdur ha. O tərəfdə iri bir qara pişik yaşayır. Tez-tez zibillikdə məni görəndə dalaşır, budur, üzümü də cırmaqlarıyla yaralayıb, yaman ağrıyır. Ora-bura qaçmayın, tək olduğunuzu bilib, sizi də vururlar. Gedim görüm zibillikdən nə tapıram...

Gili sözünü deyib, zibilliyə getdi. Xeyli keçmişdi ki, Mehriban xala aşağı düşüb pişiklərin yanına gəldi:

- Mənbili, Nəmbili, Cümbülü, yaxın gəlin, sizə bayram payı gətirmişəm.

Balalar onun ayağına sürtünür, yeməyi qoxlayıb sevinir, quyruqları ilə qadına sığal çəkərək, sanki



təşəkkür edirdilər. Yamanca ac idilər. Qəribə səslər çıxarırdılar.

- Myau-myau, nə dadlı yeməkdir...
- Hə, çox dadlıdır.
- Heç mən belə gözəl yemək yeməmişdim.
- Myau-myau, mən də.
- Mən də yeməmişdim.

Mehriban xala:

- Hə, doyunca yeyin, balacalar. Hələ düz üç gün "Qurban bayramı"dır. Payınızı yenə gətirəcəyəm. Bayramınız mübarək olsun!

Pişiklər qurultuyla miyoldayıb ona təşəkkür etdilər.

- Myau-myau, anamıza da saxlayaq. Axı o da acdır.

Gili də birazdan qayıdıb gəldi. O, zibillikdən heç nə tapa bilməmişdi. Aclıqdan bütün bədəni zəifləmişdi, əlləri, ayaqları soyuqdan əsirdi. Balalarının qabağında içi ət tikələri ilə dolu olan bir qab görəndə gözlərinə inanmadı. Yemək tapmasa da, nə özü, nə də balaları ac qalmayacaqdı. Düz iki-üç günlük yeməkləri var idi. Mənbili anasına baxıb:

- Myau-myau, ana, ay ana, heç bilirsən Mehriban xala nə dedi?
- Myau-myau, nə dedi?



- Dedi ki, "Qurban bayramı"nın mübarək!

Gili təəccüblə soruşdu:

- Görəsən "Qurban bayramı" nədir?

Nəmbili astadan:

- Myau-myau, nə bilim...

Mənbili isə ucadan miyoldadı:

- Myau-myau, ana, mən bili, mən bili...

Bu, "mən bilirəm" demək idi.

- Ana, mən adamlardan eşitmişəm ki, yaxşı yaşayan möminlər hansısa heyvanı qurban kəsib aclara, yoxsullara, kimsəsizlərə mütləq pay verməlidir o ətdən. Allahı sevən adamlara da "mömin" deyirlər.

Gili miyoldadı:

- "Qurban bayramı" nə gözəl bayramdır...
- Hə, ana, bu bayram ildə bir dəfə olur.
- Yeyin, əziz balalarım, yeyin, şükr eləyək Allaha! Myau-myau...

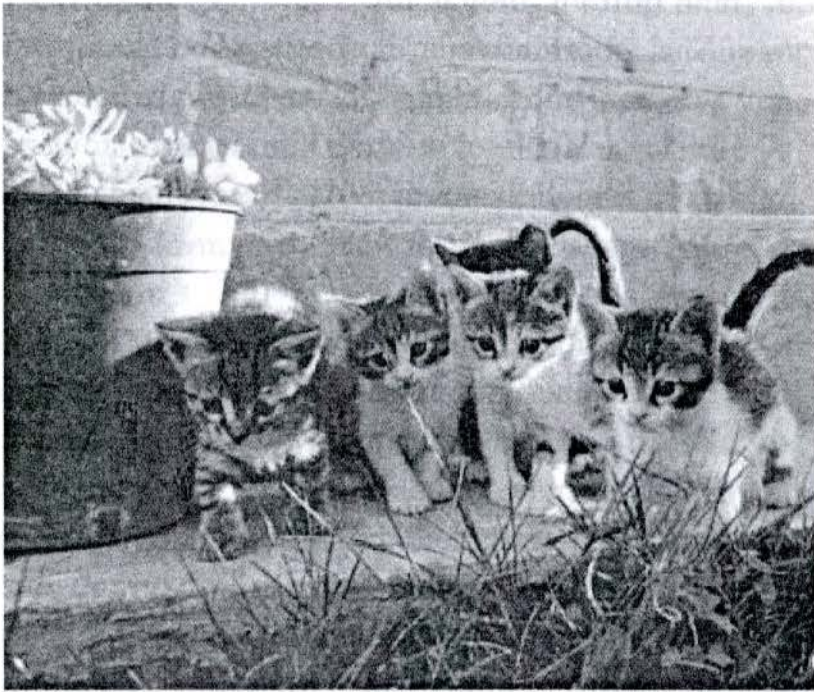
Pişiklər səs-səsə verib dedilər:

- Deməli, bu gün "Qurban bayramı"dır. Bayramın mübarək, ana.
- Bayramın mübarək, Mənbili, Nəmbili, Cümbülü. Bayramınız mübarək, ey acları,



yoxsulları, kimsəsizləri unutmayan gözəl insanlar! Bayramınız mübarək!!!

Biz mehriban ailəyik, ailə,
Myau-myau, lə-lə, lə-lə, lə-lə,lə.



Qoru
Azərbaycanı

Qoru Azərbaycanı

Büllür kimi parlayıb, çağlayır şəlälələr,
 Gəlinidir çöllərin al-qırmızı lalələr.
 Xalı kimi döşənib, yamyaşıldır meşələr,
 Kol dibindən boylanıb, utanır bənövşələr.
 İşvə satıb, naz edən çiçəyə bax, gülə bax,
 Rəssam çəkib fırçayla, yamaca bax, çölə bax.
 Ovsunlayıb təbiət məst eləyir insanı,
 Hop-hop deyib dolaşır şanapipik hər yanı.
 Dağda, düzdə, çəməndə güllər ətir qoxuyur,
 Qartal süzür havada, turac nəğmə oxuyur.
 Tak-tak tak-tak tarak-tak, ağacdələnlər səs salır,
 Onun taqqıltısıyla meşələrin nəğməsi
 bir özgə ahəng alır.
 Budaqdakı yarpaqlar yellənərək havada,
 Salam verib hər kəsə əl eləyir uzaqdan.
 Bülbül gülə sarılıb cəh-cəh vurur bayaqdan.
 Çayların şırıltısı həzin bir layla səsi,
 Gecələr bir nağıldı təbiətin müjdəsi.
 Naxış salıb göylərə ulduz dönür çırağa,
 Ay boylanıb səmədan sevgisini bildirir
 bu müqəddəs torpağa.



Nə gözəldir, İlahi, mənzərəsi dağların,
 Əvəzi yox heç yerdə belə gözəl çağların.
 Şeh düşübdür üstünə çəməndəki otların,
 Gözəlliyi başqadır bizim qədim yurdların.
 Mənim ana vətənim tamaşadır, tamaşa,
 Qoru Azərbaycanı, xoşbəxt yaşa, şən yaşa!



Söylə, budur Azərbaycan

Müqəddəs bir ünvan görsən,
Söylə, budur Azərbaycan.
Harda gözəl insan görsən,
Söylə, budur Azərbaycan.

Tikəsini dostla bölən,
Hörmət bilən, qədirbilən,
Mərd yaşayıb, mərd də ölən,
Söylə, budur Azərbaycan.

Taladılar Qarabağı,
Torpağında gəzir yağı,
Sinəsində şəhid dağı,
Söylə, budur Azərbaycan.

Daş-qayası qan içində,
Nələr oldu an içində,
Sən bu dərdlə yan içində,
Söylə, budur Azərbaycan.

Borçalının düzü belə,
Ərdəbildən üzü belə,
İşğaldadır yüzü hələ,
Söylə, budur Azərbaycan.

Alnından öp igidlərin,
Çək adını şəhidlərin,
Gözünə bax şahidlərin,
Söylə, budur Azərbaycan.

Sual-cavab

Sualıma cavab ver
 Vətən nədir de görüm?
 Vətən?!
 Yurd-yuvadı deyirlər,
 El-obadı deyirlər.
 Vətən hər bir insana,
 Su-havadı deyirlər.
 Kim vətəni sevməsə,
 Ondan vətəndaş olmaz!
 Vətəndaş?!
 Söylə vətəndaş nədir?
 Vətən və daş sözündən,
 Yaranıbdı vətəndaş.
 Torpağını sevənlər,
 Vətəninini sevənlər,
 Yalnız olur vətəndaş.
 Vətən deyib ucalır,
 Vətəndaşı dünyanın.
 Dünya?!
 Dünya nədir bəs onda?
 Dünya böyük bir evdir,
 Allah yaradıb onu.



Doğuluruq, ölürük,
 Nə ilki var, nə sonu...
 Allah?!
 Allah nədir bəs onda?
 Açılmayan sirdi o,
 Tapmacadır, tapmaca.
 Yeri-göyü yaradıb,
 Yalnız Odur ən uca!

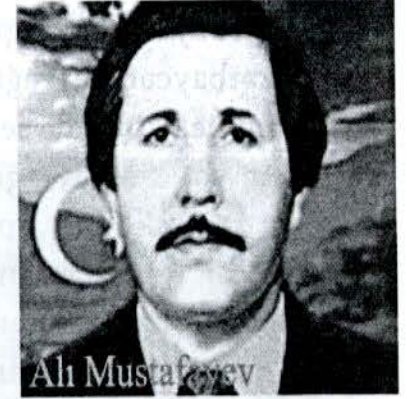


F. Kəşpəri adına
 Azərbaycan Dövlət Uşaq
 KİTABXANASI
 İNV. № 45588

Vətən nədir

Sual verib sinifdə mən hamıdan soruşdum,
Vətən nədir, uşaqlar?
Biri baxdı üzümə, biri baxdı gözümə,
Acıqlandı biri də, acıqlandı sözümə.
Biri baxdı kitaba, biri baxdı dəftərə.
Öyrənməkçün cavabı baş vurdular hər yerə.
Birdən qalxıb müəllim: -Qulaq asın!-söylədi,
Vətən nədir deyəndə, cavab verin dəftərsiz,
Cavab verin kitabsız.
Deyin qoymaq olarmı bu sualı cavabsız?!
Gəzə-gəzə o bizə divardakı asılmış şəkilləri
göstərdi.
Dedi:- Baxın, uşaqlar, bu Çingizdir, bu Alı,
Soyqırım deyilən faciəmiz var bizim.
Qana batmış bu torpaq, yandırılan bax bu
yurd Xocalıdır, Xocalı.
Bax bu şəkil Mübariz, o birisi Fəriddir,
Neçə-neçə oğullar gedib vətən yolunda,
unutmayın, şəhiddir.
Üstünüzdə bir ad var – Azərbaycan övladı!
Bu torpağın sizsiniz indi qolu-qanadı.

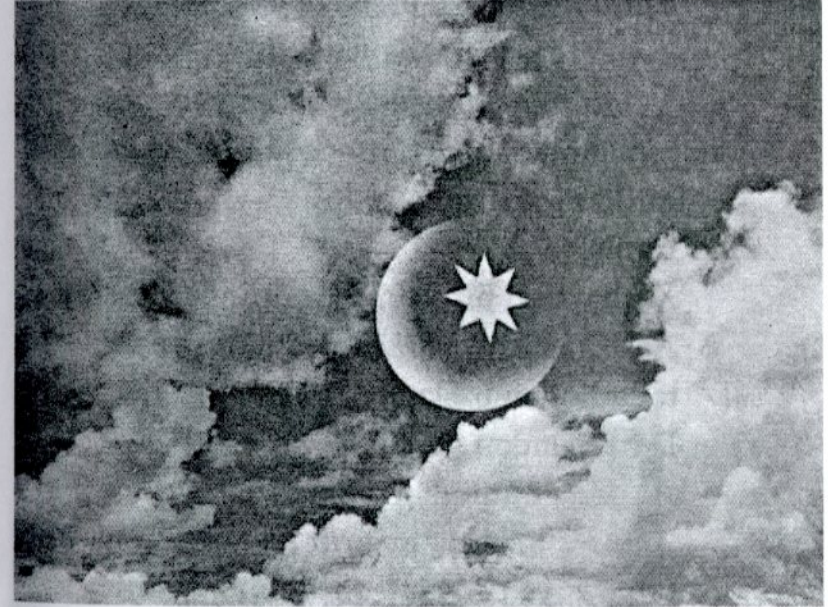
Əcdadımız uyuyan müqəddəs yurd vətəndir,
Şəhid vətən uğrunda ölməzliyə gedəndir!



Azərbaycan bayrağı

Azərbaycan bayrağı – göy, qırmızı və yaşıl,
Azərbaycan bayrağı!
Səni uca görəndə sevincim aşıb daşır.
Azərbaycan bayrağı!
Sənsən milli qürurum, sənsən mənim qeyrətim,
Sənsən milli dəyərim, sənsən mənim qüdrətim!
Üstündəki o göy rəng – türkçülük nişanəsi,
Qırmızı rəng – yenilik, qırmızı rəng – çağdaşlıq.
Yaşıl isə islamın sarsılmayan simgəsi.
Ay-ulduzlu bayrağım!
O bayraq ki, mərdlərə qeyrət oldu, ar oldu,
O bayraq ki, bürünüb şəhidlərə sarıldı.
O bayraq ki, önündə diz çökərək and içdik,
O bayraq ki, altından gələcəyə yol keçdik.
Kölgəsinin düşdüyü torpağa bax, müqəddəs,
Bayraq nədir anlayır kimliyini qanan kəs.
Nə qədər ki, o bayraq müstəqillik adını
öz üstündə daşıyır,

Demək bu xalq yaşayır,
milli şərəf yaşayır,
Azərbaycan yaşayır!



Ana dilim

Danış, mənim ana dilim!

Danış, mənim bal dilim!

Yad dillərin yanında daha bəsdir susduğun,

Eşitdiyin sözləri başqa dildə dinləyib,

başqa ruhda yaşayıb,

danışmadan, dinmədən,

bəsdir qulaq asdığın.

Danış!

Xoşbəxtliyi bir xalqın öz dilindən başlayır,

Azadlığın yolları müstəqillik deyilən

təmələndən başlayır.

Dünənimdən bu günə,

Bu gündümdən sabaha,

məğrur-məğrur adlayan,

Ölməzliyə can atan əbədi bir yol dilim.

Danış, sussan, kül ollam,

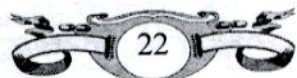
Mən ki Odlar Yurduyam.

İstəmirəm sönüm mən,

İstəmirəm dilimdən

Üz döndərib dönüm mən.

Tərcüməsiz danış sən.



Sözümə təpər verib, həyat verib, qan verib,

Danış, mənim şah dilim!

Sən ey mənim içimdə ağlayan segah dilim!

Saz diliylə dil açıb, muğamatla danışıb,

Ey dünyanı ayağa qaldıran Allah dilim!

Bulaq kimi dumduru, şələlətək çağlayan,

Çəmən dilim, çiçək dilim, dağ dilim!

Ey ölməyən sağ dilim!

Nağıl dilim, layla dilim, can dilim.

Yaşa mənim ey ülvi, yaşa mənim ey əziz,

Azərbaycan dilim, Azərbaycan dilim!



Müharibə

Yeri-göyü çaxnaşdırar,
Müharibə, müharibə.
Bu dünyanı qarışdırar,
Müharibə, müharibə.

Zalımın dəhşət üzüdür,
Fırtınalar dənizidir,
Tarixlərin qan izidir,
Müharibə, müharibə.

Fəlakətdir başdan-başa,
Cinayətdir başdan-başa,
Cəhalətdir başdan-başa,
Müharibə, müharibə.



Unutmaq o günləri

Ərsə qalxdı zülüm, zillət,
Unutmaq o günləri.
Gör nə günə qaldı millət,
Unutmaq o günləri.

Başlar kəsik, qollar kəsik,
Tank altında əzik-əzik,
Qana qəltan olan bizik,
Unutmaq o günləri.

Qarda, buzda donanlar hey,
Tonqallarda yananlar hey,
Haqqımızı dananlar hey,
Unutmaq o günləri.

Saçlarını didənlərim,
Əsir düşüb itənlərim,
Ömrü vaxtsiz bitənlərim,
Unutmaq o günləri.

Qubadlıda, Zəngilanda,
Füzulidə, Cəbrayıldə,
Kəlbəcərdə qisasını almadığım,
Anam-bacım, qız-gəlinim,
Şəhid olmuş oğullarım,
Nənəm, babam didərgindi neçə ildi.
Didərgindi bu el-obam,

Şuşa, Laçın, Ağdam getdi,
Gör nə qədər adam getdi.
Torpağım hey, ölənim hey,
Mən nə qədər əzablara,
Mən nə qədər zülümlərə bələnəm hey...

Sahib çıxmır qoca dünya,
Xəstəsinə, uşağına, yaşlısına.
Ölənləri ayaq altda məzarsızdı, düzdə qalıb.
Qanıçənin, qansoranın, tariximi yandıranın,
Ocağımı söndürənin gözü hələ bizdə qalıb.
Unutmarıq o günləri.

Oyan, mənim qan qardaşım,
Oyan, mənim məsləkdaşım, silahdaşım.
Oyan, mənim türk adlanan qan qardaşım!
Oyan, mənim Türküstanım,
birlikdədir nicatımız,
Türk vüqarı məğrur olub, azadlıqdır inadımız.
Göyə qalxıb bayrağımız nə zamansa
məğrur-məğrur yellənəcək,
Tanrı Türkü sevən yerdə haqqın səsi dillənəcək!!!



İyirmi yanvar

İyirmi yanvar!
Tarix kitablarında ən dəhşətli səhifə, ən acı bir
səhifə,
Qoy gələcək nəsillər faciəli gün kimi
dönə-dönə bu günü xatırlasın hər dəfə.

İyirmi yanvar! – Azadlığa gedən yol,
İyirmi yanvar! – Qızıl hərflə yazılan, yaddaşlara
həkk olan qəhrəmanlıq tarixi.
İyirmi yanvar! – Gecənin qaranlığı, vahiməli
küçələr,
Baş götürüb, İlahi, gedir insan axını,
Bu millətin o gecə üstünə hücum çəkən
yaxınıydı, yaxını.
Bütün şəhər narahət, hamı yorğun, hüznü,
Bakı həyəcanlıdır,
Kimə arxalanmışıq, kimə güvənmişik biz,
Qızıl Ordu gələcək, gözü yaman qanlıdır.
Vahiməli küçələr, əliyalın adamlar,
nə olacaq, bilmirik,
Birdən atəş açılır...



İlan dili çıxaran o zəhərli güllələr parçalayır gecəni,
Göyə alov saçılır...
Gecənin qaranlığı, vahiməli küçələr,
Öz haqqını istəyən, müstəqillik istəyən,
azadlığı istəyən aşıqlərin üstünə
budur, tanklar yeriyir, əzib tökür insanı,
Bu xalqın düşmənləri qana qəltan eləyir
indi Azərbaycanı.
Ölənləri daşıyıb dənizə tullayırlar,
Qatilimiz kimdi, kim? – Görənlər anlayırlar!
Xəbərləri gizlədib tərsinə söyləyirlər,
Qanımızı tökənlər bizə “qansız” deyirlər.
İyirmi yanvar! – azadlıq aşıqləri şəhid oldu o gecə,
Bu dəhşətə həmin gün xalqın oyaq gözləri
şahid oldu o gecə.
Bakı, tək sən bilirsən nələr çəkdi bu küçə!
Güllələrə bax, Allah, divarlara sancılıb,
Qoyun nişanə qalsın gələcək nəsillərə.
Əsir düşən torpaqlar hələ nicat gözləyir,
Şəhidlərin harayı yenə bizi məzardan
qələbəyə səsləyir.



İyirmi yanvar!

Tarix kitablarında ən dəhşətli səhifə, ən acı bir
səhifə,

Qoy gələcək nəsillər faciəli gün kimi
dönə-dönə bu günü xatırlasın hər dəfə.

İyirmi yanvar! – Azadlığa gedən yol,

İyirmi yanvar! – Qızıl hərflə yazılan,
yaddaşlara həkk olan qəhrəmanlıq tarixi!



Milli qəhrəmanımız

Mübariz İbrahimovun əziz xatirəsinə

Vətən deyib öləndə son nəfəsdə,
Gözlərini yola dikdi Mübariz.
Dözümüylə daş qoyaraq daş üstə,
Qeyrətiylə qala tikdi Mübariz.

Yetirmişdi Biləsuvar torpağı,
And yeri ydi Azərbaycan bayrağı,
Tapılmışdı zərf içində varağı,
Son sözünü deyəcəkdi Mübariz.

Torpaq dərdli baxışları gülmədi,
Qarabağı yaddaşından silmədi,
Səngərlərdə şirin yuxu bilmədi,
El-obaya keşik çəkdi Mübariz.

Qurban getdi silahların odunda,
Qalacaqdır nəsillərin yadında,
Bir yol keçib qəhrəmanlıq adında,
Düşmənlərin gözün tökdü Mübariz.

Üçrəngli bayrağı geyib əyninə,
Şəhid getdi yanib elin dərdinə,
Əməliylə insanların qəlbinə,
Mərdlik adlı toxum əkdi Mübariz.

Döyüslərdə o göstərdi şücaət,
Damarında, qanıdaydı dəyanət,
Ehtiramla Ülkər deyir min rəhmət,
Hamımıza bir örnəkdi Mübariz!



Azərbaycanın
Milli Qəhəmanı

Mübariz İbrahimov

Vətən səni yaşadar (mahnı)

Söz: Ülkər Atəş

Musiqi: Məzahir Səmədoğlu

Oxuyur: Aşıq Azər Fərmayıloğlu

Dağı, düzü, dərəni,
Sevsən çölü-çəmənini,
Sən yaşatsan vətəni,
Vətən səni yaşadar.

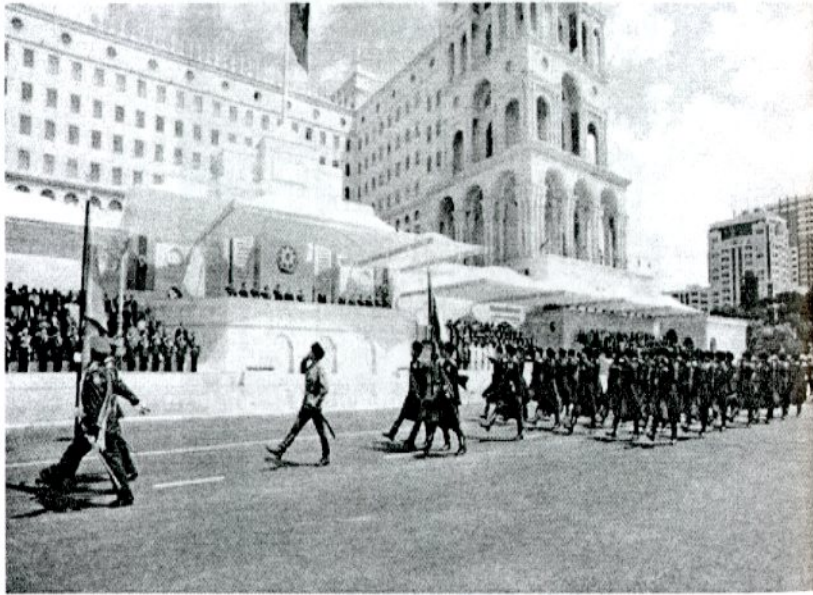
Qayasında gül bitir,
Dara düşsə, əl yetir,
Sevinc dolu il gətir,
Vətən səni yaşadar.

Nəqarət:

Sən uca tut elini,
Sev öz doğma dilini,
Ver vətənə könlünü,
Vətən səni yaşadar.

Bahar olsan, qış olsan,
Yurd yerində daş olsan,
Vətənə qardaş olsan,
Vətən səni yaşadar.

Gecəsinə gündüz ol,
Həsətiylə yan, köz ol,
Öz sevgində təmiz ol,
Vətən səni yaşadar.



Baba ilə nəvənin söhbəti

Baba, ay baba, məktəbdə,
Bu gün yenə tədbir oldu.
Eh, nə qədər qonaq gəldi,
Ağzınacan salon doldu.
Siniflərin hamısında,
Qara lentlər bağladılar.
Gah uşaqlar, gah böyüklər,
Danışdılar, ağladılar.
Tədbir sona yetən kimi,
Ordan getdik xiyabana.
Xocalını ana-ana,
İçimizdə yana-yana.
Şəhidlərin məzarına,
Qərənfillər qoyduq, baba.
Şəkildəki baxışlarda,
Bu vətəni qorumağa,
Bir çağırış duyduq, baba!
Baba, ay baba, heç bilirsən,
Şahid nədi, şəhid nədi?
Bu nə sözdür dedin, bala,
Bağrımın başı göynədi.
O günlərin şahidləri,

Şəhidləri yad etdilər,
 Azərbaycan himni ilə,
 Ruhlarını şad etdilər.
 Dedilər ki, mərd olmalı,
 Bu ölkənin vətəndaşı.
 Təmizlənsin düşmənlərdən,
 Yurdumuzun dağı, daşı.
 Söylə, baba, mən böyüyüb,
 Bir vətəndaş ola billəm?
 Vətən əgər anadırsa,
 Mən yolunda ölə billəm?!
 Arzum budur böyüyəndə,
 Bir qəhrəman əsgər olum.
 Mən basılmaz bir orduya,
 Başçı olum, rəhbər olum.
 Şəhid deyib ağlamağın,
 Vaxtı deyil, oğul bala.
 Ağladığ da, sızladığ da, noğul bala.
 Bu torpağı talayıblar,
 Yurdumuzu alağ gərək.
 Qız-gəlinlər əsir düşüb,
 Qeydinə biz qalağ gərək.
 Baba, görən niyə bizi,
 Döyüslərə aparmırlar?

Yamanları məhv eləyib,
 Birdəfəlik qurtarmırlar?!
 Nə vaxtacan səngərlərdə,
 Töküləcək şəhid qanı?
 Müharibə edənlərin,
 Ağrımır mı bəs vicdanı?!
 Düz deyirsən, oğul bala,
 Çox çətin bir zaman gəlib.
 Bu dünyanın xilasına,
 Ağır bir imtahan gəlib.
 Yaşa, oğul, igid, cəsur,
 Bir qəhrəman olmaq üçün.
 Şanlı zəfər günümüzü,
 Tarixlərə salmaq üçün!
 Unutmayın igidləri,
 Unutmayın şəhidləri.
 Yada salın Salatını,
 Yada salın siz Çingizi.
 Mübarizin, həm Fəridin,
 Amalıyla yaşamaqçün,
 Böyüdü rük indi sizi.
 Unutmayın, oğul, bunu,
 Gələcəyə bir işıqdır,
 Yaxşı oxuyan tələbə.

Məsləkimiz, məramımız,
Qələbədir, qələbə!!!



Salatın Əsgərova -
şəhid jurnalist



Qingiz Mustafayev
şəhid jurnalist



Azərbaycanın
Milli Qəhrəmanı
Mübəriz İbrahimov



Fərid Əhmədov -
milli qəhrəman

Mən məktəbə gedəndən

Mən məktəbə gedəndən

Mənə kömək et deyə,
İncitmirəm bacımı.
Mən məktəbə gedəndən,
Darayıram saçımı.

Mən məktəbə gedəndən,
Dəftərə üz çəkirəm,
Kitaba üz çəkirəm.

Boş vaxtlarım olanda,
Naxışlı parçalardan,
Gözəl yaylıq tikirəm.

Anam bir söz deyəndə,
Mən sözünü kəsmirəm.
Ağıllıyam deyirlər,
Mənə öyüd verəndə,
Böyüklərdən küsmürəm.



Mən məktəbə gedəndən,
Yatağımı yığiram.
Öyrənirəm hər şeyi,
Tənbəllikdən qorxuram.

Mən məktəbə gedəndən,
Anam yorğun olanda,
Bacım kimi iş görüb,
Evimizə baxıram.



Şəhla dərşə gedəndə

Şəhla dərşə gedəndə,
Azıb yolda qalmışdı.
Axtarırdı məktəbi,
Yaman fikrə dalmışdı.

Rəfiqəsi Aynurun,
Baxmamışdı sözüne.
Ondan dala qaldı ki,
Saqqız alsın özünə.

Adamlara boylanıb,
Təəccüblə baxırdı.
Məktəb harda yerləşir,
Soruşmağa qorxurdu.

Ağlayırdı dayanıb,
Ağlayırdı astaca.
Birdən kimsə səslədi:
Nolub sənə, balaca?



-Gözlə Aynur,-dedim mən,
Gözləmədi, o getdi.
Tanımıram məktəbi,
Dərşə necə gedim mən?

Həmin adam söylədi:
Demək sənin rəfiqən,
Vəfasızlıq elədi.
Gedək, bala, gəl gedək,

Bir də dala qalma sən,
Azıb yolda itərsən.
Rəfiqəndən ayrılıb,
Daha saqqız alma sən.



Uzunsağ qız

Lağ edirdi uşaqlar,
Uzunsaçlı bir qıza.
Hamı baxıb gülürdü,
Saçındakı saqqıza.

Rəfiqəsi Gülyanaq,
Həyətdə var su dedi.
Gəl saçını yu dedi.
Rəşad baxıb gülürdü,
Kim etmişdi bəs bunu,
O deyəsən bilirdi.

Qəmli-qəmli kənarında,
Fərid susub oturdu.
Saçlarımı həmişə,
Bax bu oğlan dartırdı,
Yəqin onun işidir.

Yaxşı-yaxşı saçını,
Yusalar da getmədi.



Bu yapışmış saqqıza,
Heç nə kömək etmədi.
Saçlarına yaxıldı,
Yapışqanı saqqızın.
Yoxsa gözə gəlmişdi,
Uzun saç bu qızın?!

Evə getdi Gülarə,
Ertəsi gün məktəbə,
Saçlarını kəsdirib,
Qısa gəldi biçərə.
Onun uzun saçını,
Çox sevirdi Fərid də.
Gülarəni görəndə,
Tanımadı həyətdə.
Çəkilib bir tərəfə,
Özünü çox danladı.
Gec də olsa nəhayət,
O səhvini anladı.



Sinfimizdə bir uşaq

Sinfimizdə bir uşaq,
Üç almışdı dərindən.
Nə deyəcək bəs evdə,
Ağlayırdı hirsindən.

Biri dedi ağlama,
Deyərsən ki anana,
Dərs yadımdan çıxmışdı.

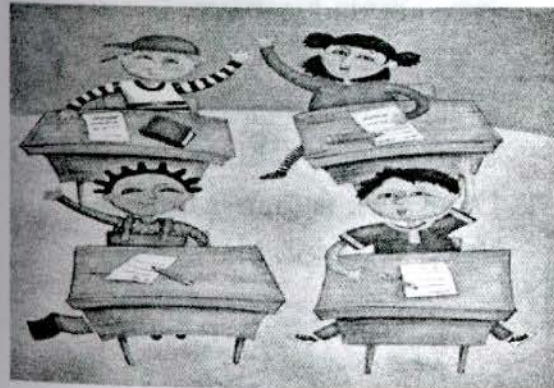
Biri dedi ağlama,
Deyərsən ki, atana,
Dərsi yaxşı danışdım,
Sual verib müəllim,
Məni bir az sıxmışdı.

Biri təsəlli verdi,
Biri də lağ eylədi,
Hərə bir şey söylədi.
Ovunmadı dostumuz,
Qəlbimizi dağladı,
Bütün günü ağladı.
Günahkaram mən-dedi,

Anamı aldatmışam,
Dərslərimi yazmamış,
Oxumamış yatmışam.

Atam məni döyəcək,
Oxumursan deyəcək.
Küçəmizdə yaşayan,
Biləcəklər uşaqlar
Oxumasam dərşimi,
Güləcəklər uşaqlar.

Gərək mən də sabahdan,
Dərslərimdən beş alam.
Sinfimizdə oxuyan,
Yaxşılara qoşulam.



Yaxşı saxla kitabları

Çirkləndirmə, qaralama,
Vərəqini paralama,
Kitabları yaralama,
Yaxşı saxla kitabları.

Təmizləyib tozunu al,
Oxuyanda bir fikrə dal,
Bilik öyrən, qələbə çal,
Yaxşı saxla kitabları.

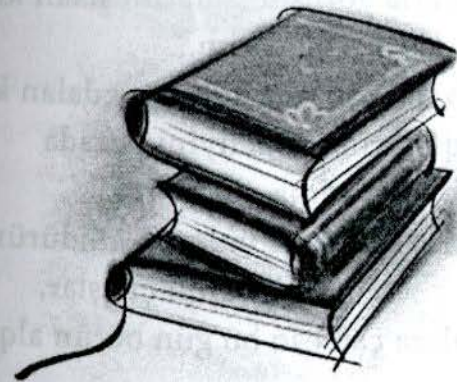
Yollarında çırağ olsun,
Qoyma gözdən uzaq olsun,
Səndə elmə marağ olsun,
Yaxşı saxla kitabları.

Bu gün dərslik, sabah roman,
Yüksəldəcək səni, inan,
Dəyişəcək zaman-zaman,
Yaxşı saxla kitabları.



Cıranlara töhmət elə,
Kitablarla söhbət elə,
Qədrini bil, hörmət elə,
Yaxşı saxla kitabları.

Kitablardır həyatımız,
Kitablardır nicatımız,
Kitablardır ustadımız,
Yaxşı saxla kitabları.



Son zəng

Son zəng...

Bu da bir vida günü, bu da bir hicran günü,
Əziz on birincilər, çatdı həyəcan günü.

Kövrələn kim, gülən kim,
Xatirəyə dalaraq sözlərini dostlarla
paylaşan kim, bölən kim,
Təbrik üçün əlində gül-çiçəklə gələn kim,
Təəccüblə səhnəyə boylanan kim, baxan kim,
Məzunlarla görüşüb, əllərini sıxan kim,
Oxuyan kim, çalan kim...
Oturub bir kənarda xəyallara dalan kim,
Uşaqılıq illərini, gəncliyini burada
öz yadına salan kim...
Kimlərisə ağladır, kimlərisə güldürür
fərqli-fərqli çıxışlar,
Məzunlara çatacaq bu gün bütün alqışlar.

Son zəng...

Bu da bir vida günü, bu da bir hicran günü,
Əziz on birincilər, çatdı həyəcan günü.



Təbrik edirik sizi, qoy haraya getsəniz,
Üzünüzə həmişə qapılar açıq olsun.
Bəxtinizin yolları nur olsun, işıq olsun!



Mən təbiət övladı

Mən təbiət övladı

Ulu babam qayalar, nənəm də bu daşlardır,
Mən təbiət övladı, doğulmuşam yaz günü.
Mənim layla çalanım gözəl-gözəl quşlardır,
Mən təbiət övladı, doğulmuşam yaz günü.

Uca dağlar atamdır, anam isə çiçəklər,
Beşiyimdir çöllərdə qırçın-qırçın ətəklər,
Yuyur məni yağışlar, qovur məni küləklər,
Mən təbiət övladı, doğulmuşam yaz günü.

Bulaqlardır həmdəmə, ağaclardır həmdəmə,
Durnalardır həmdəmə, turaclardır həmdəmə,
Sığınmışam köksünə, yamaclardır həmdəmə,
Mən təbiət övladı, doğulmuşam yaz günü.

Gizlənmişəm talada, yamyaşıl bir guşədə,
Kəpənəyəm, bəcəyəm, yaşayıram meşədə,
Ünüm yetir ərşə də, ünüm yetir fərşə də,
Mən təbiət övladı, doğulmuşam yaz günü.

Bahar xoş gəlir

Xumarlanır yer günəşli havadan,
Yurdumuza gözəl bahar xoş gəlir.
Yenə çıxır qarışqalar yuvadan,
Yurdumuza gözəl bahar xoş gəlir.

Uca dağlar ulu babam yaşında,
Min naxış var torpağında, daşında,
Kəklik uçur qayaların başında,
Yurdumuza gözəl bahar xoş gəlir.

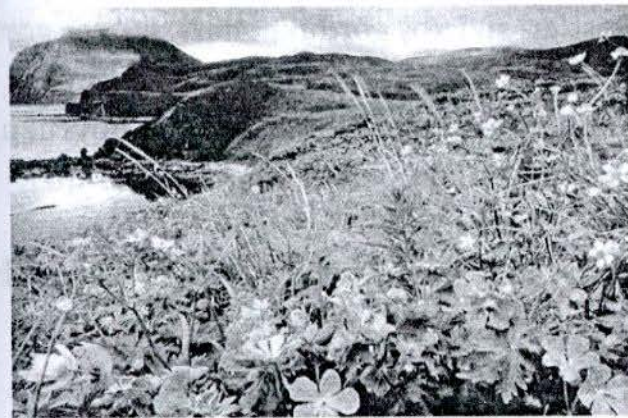
Durnaya bax, leyləyə bax, qaza bax,
Bulaq üstə dəstə-dəstə qıza bax,
Yamyaşıldır, cüvələnen yazı bax,
Yurdumuza gözəl bahar xoş gəlir.

Su içməyə maral çaya yollanır,
Dəcəl keçi dağa-daşa tullanır,
Bal arısı şirə çəkib ballanır,
Yurdumuza gözəl bahar xoş gəlir.

Şeh isladır göy otların üzünü,
Torpaq çəkir gül-çiçəyin nazını,
Salamlayın bizim ellər qızını,
Yurdumuza gözəl bahar xoş gəlir.

Meşələrdə ağacdələm səs salır,
Şeyda bülbül gül ətrindən məst olur,
Təbiət də gözəllikdən zövq alır,
Yurdumuza gözəl bahar xoş gəlir.

Keçələ bax, uşaqlarla rəqs edir,
Noğul verək, kosa bizdən pay güdür,
Yavaş-yavaş köçün çəkib qış gedir,
Yurdumuza gözəl bahar xoş gəlir.



Xoş gördük

Yurdumuza yaz gəlir, yaşıllaşır çöl, meşə,
Dağlar, sizi xoş gördük, çöllər, sizi xoş gördük.
Baş qaldırır torpaqdan novruzgülü, bənövşə,
Otlar, sizi xoş gördük, güllər, sizi xoş gördük.

Yollardakı cığırda qarlı qışın izi var,
Neçə-neçə insanın, bahar, səndə gözü var.
Hər qaranlıq gecənin işıqlı gündüzü var,
Aylar, sizi xoş gördük, illər, sizi xoş gördük.

Günəş şəfəqlərilə yeri nura bələyir,
Yenə verib səs-səsə qoyun-quzu mələyir,
Uçub gələn durnalar qaqqıldaşıb söyləyir,
Dostlar, sizi xoş gördük, ellər, sizi xoş gördük.

Gəlin, tonqal qalayıb salamlayaq novruzunu,
Qədəmlərin mübarək, ellərin bahar qızı,
Qoy yayılsın sədası, aşığı, götür çal sazı,
Ozan, sizi xoş gördük, tellər, sizi xoş gördük.



Xonçalı Novruz gəlir

Əziz anam, gül anam,
Saçları sünbül anam.
Səhər tezdən durmusan,
Nehrəmizi qurmusan,
Çalxayırsan bayaqdan.
Evimizdə yağ yoxdur,
Yağ olacaq qatıqdan.
Get, aş dəmlə, Gülsənəm,
Qoğal bişirir nənən.
Xəmir yay, ocaq qala,
Yuxa bişirək, bala.
Deyirlər ki, yaz gəlir,
Qönçəli novruz gəlir.
Tonqal üstən atlanaq,
Deyək, gülək, şadlanaq.
Səməni, ay səməni,
Qıpqırmızı bir lentlə,
Bəzəyəyəm mən səni.
Xonçalara şam qoyaq,
Yumurtanı boyayaq.
Əziz anam, gül anam,
Saçları sünbül anam.



Şəkərbura, paxlava,
Bir az noğul ver, yeyək.
Torba qoyub gizlicə,
Qapıları biz döyək.
Budur gəldi Kosa da,
Budur gəldi Keçəl də.
Dayanmır ki bir yerdə,
Bizim dəcəl keçi də.
Qapıda pay gözləyir,
Qonaqların üçü də,
Uşaqlar, ay uşaqlar,
Gül-çiçəkli yaz gəlir.
Xonçalı Novruz gəlir.
Alqışlayıb baharı,
Ürəkdən salam verək.
Gəlin deyək birlikdə,
Bayramınız mübarək!
Bayramınız mübarək!



Yeni il gəlir

Dağlara qar yağır, düzə qar yağır,
Yenə buz bağlayır hər yan, hər cığır,
Gətirsin gəlişi hər kəsə uğur,
Sevinək, a dostlar, yeni il gəlir!

Ürəkdən ürəyə bir körpü salaq,
Yeni il axşamı biz həmdəm olaq,
Danışaq, şənlənək, xəyala dalaq,
Sevinək, a dostlar, yeni il gəlir!

Payızın öz yeri, yazın öz yeri,
Günəşin öz yeri, buzun öz yeri,
Nəğmənin öz yeri, sözün öz yeri,
Sevinək, a dostlar, yeni il gəlir!



Birinci qar

Bu qış sözə baxmamışdı,
 Bu qış heç qar yağmamışdı...
 Tərtəmizdir, pambıq kimi ağdı bu qar,
 Ay uşaqlar, yoxsa bizim könlümüzü
 almaq üçün yağdı bu qar?!

Qar bərəkət gətirər, taxılımız bol olar,
 sünbüllər dən bitirər,
 Yol üstündə ağaclar şaxtababalar kimi
 yenə ağa büründü,
 Şiltaqlaşıb təbiət, qışın bu son ayında
 birinci qar göründü.



Ağ cücə

Günortadan itmişdi,
 Balaca, şiltaq cücə.
 Anasından ayrılıb,
 Tək qalmışdı ağ cücə.

Çəpər altda gizlənib,
 Gedənlərə baxırdı.
 Büzüşüb bir tərəfdə,
 Uşaqlardan qorxurdu.

Hanı cücə bacılar,
 Hanı cücə qardaşlar,
 Niyə çıxıb gedəndə,
 Məni burda qoymuşlar?

Çöldə isti düşəndə,
 Cücələrlə bir yerdə,
 Çilli toyuq getmişdi.

Bu balaca ağ cücə,
 Dalda qalıb onlardan,
 Günortadan itmişdi.

Cip cip cip cip....
Ay ağ cücə, ağ cücə,
Balaca, şiltaq cücə...

Hər tərəfi axtarıb.
Çağırdı Çimnaz xala.
Artıq qaranlıq düşür,
Bu hardadı, ay bala?

Dit...Diiiiiiiiiiiiiiiiit...
Səs elədi ağ cücə.
Qaçdı onun yanına,
Balaca şiltaq cücə.

Çilli toyuq eşidib,
Birdən haray qopardı.
Cücəsini tanıyıb,
Qanadıyla cırparaq,
Onu hinə apardı.



Quşlara daş atmayın

Körpəcə bir quşcuğaz,
Zarıyırdı can üstə.
Yıxılmışdı torpağa,
Tuş gələrək bir qəsdə.

Nə suyu var, nə dəni,
Yaralıydı bədəni.
Bütün günü sızladı,
İnildədi cik ha cik.

Anasını çağırdı,
O balaca sərçəcik.
Quş ağaca qonanda,
Daş vurmuşdu uşaqlar.
Onu tutun söyləyib,
Çığırılmışdı uşaqlar.

Bu dəhşətli mənzərə,
Üzdü məni kənardan.
Bir mərhəmət umurdu,
Sərçə indi onlardan.

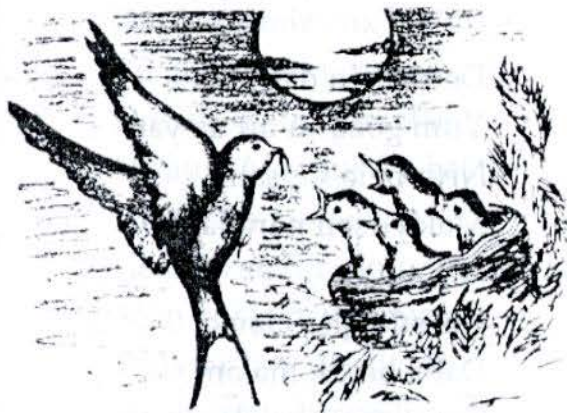
Qaç-qaç bir uşaq,
Mən vurmuşam söylədi.
Götürmədi bu zülmü,
Allah qəzəb eylədi.

Uşaq yoldan keçəndə,
Maşın vurdu qəflətən.
Yarasını bağlayıb,
Can-can-dedi hər yetən.

Yaşamadı bircə gün,
O da getdi quş kimi.
Maşın onu əzmişdi,
Tulladığı daş kimi.

Budur haqqın hikməti,
Budur haqqın qüdrəti.
Dərk eləmir heyif ki,
Bunu insan xisləti.

Ay uşaqlar, deyirəm,
Günahlara batmayın.
Qoyun rahat yaşasın,
Quşlara daş atmayın!



Şiltaq qoyun

Ay dəcəl, şiltaq qoyun,
Ay yunu yumşaq qoyun,
Gecə yarından keçib,
Qalmısan oyaq, qoyun.

Dəcəlliyin daşın at,
Yum gözünü bir az yat,
Niyə belə səs salıb,
Mələyirsən narahat?

Gəl şiltaqlıq eləmə,
Daha bəsdə, mələmə,
Get yat, əcəl girləyər,
Gəlib səni qurd yeyər.



İki pişik (təmsil)

Myauu! Myauu! Ay bacı,
Bu qış keçir nə acı.
Yuvamız da yox bizim,
Dərd-sərimiz çox bizim.
Bu gün məni bir uşaq,
Döyüb, əzilmişəm, bax!
Myauu! Myauu! Ay bacı,
İstəyirəm mən qucu.
Çox soyuqdur, donmuşam,
Mən güclə dayanmışam.
Pişiklər hey dərdləşdi,
Hava yenə sərtləşdi.
Ondan böyük ağ pişik,
Dilləndi qoçaq pişik.
-Yemək verdi bir xala,
Dedi mənə:-Can bala.
Tüklərimi oxşadı,
Adamlar var yaxşıdı.
Üşümürəm çox da mən,
Bir azca döz, toxda sən.

Görüm xala hardadı,
 Ya evdə, ya burdadı.
 Bəlkə mənə süd verdi,
 Bacısı ümid verdi.
 Axşamacan gəlmədi,
 Hara getdi, bilmədi.
 Haldan düşdü qaraca,
 Çox ağladı balaca.
 Kimsəni tək olmasın,
 Dərd ona yük olmasın.
 Bir bacısı var idi,
 Onda bəxtiyar idi.
 Əlləri bumbuz pişik,
 Bu balaca qız pişik.
 Uzanmışdı dal üstə,
 Büzüşmüşdü yol üstə.
 Həm achiq, həm soyuq qış,
 Nə dəhşətli olurmuş.
 Sığınmışdı Allaha,
 Miyoldadı bir daha.
 Çoxdur Rəbbin köməyi,
 Gəldi Allah mələyi.
 Çiçək kimi incə qız,
 Pişiyə yetincə qız,

Söykənərək divara,
 Onu бүkdü paltara.
 İcindirdi bir qədər,
 Pişik oldu bəxtəvər.
 Xoşbəxt anlar başlandı,
 Gözəl günlər yaşandı.
 Pişik yeyib kökəldi,
 İldən-ilə yekəldi.
 Çoxuna dayaq oldu,
 Pislikdən uzaq oldu.
 Yaman günü unutdu,
 Dostlarına əl tutdu.
 Gördünüzü, uşaqlar,
 Bu dünyada nələr var?!
 Ey qarnı ac uşaqlar,
 Yoxsul, möhtac uşaqlar.
 Pişikçün gələn mələk,
 Sizə də edər kömək.



İt də yaxşı olarmış (Təmsil)

Vay o gündən küt ola,
İt də gərək it ola.
Üstü-başı bulanmış,
Ağzı-burnu sulanmış,
Bir it pişik teylədi,
Düz yolundan eylədi.
Bala pişik bağırdı,
Qıy çəkərək çığırdı.
Təngnəfəs olmuşdu,
Qaçmaq əbəs olmuşdu.
Döyəcəkmə, görəsən,
Yeyəcəkmə, görəsən?
Qarmalıdı it onu,
Çatıbdır, yəqin, sonu.
Düşünməyə vaxt da yox,
Pişikdə bir baxt da yox.
Cırmaqlayıb neyləsin,
Kimdən kömək diləsin.
Tükləri yoluq-yoluq,
Bu it hələ muştuluq.



Qarşıdan bir it cumdu,
Yazıq pişik uçundu.
Bədbəxt olan halım, vay,
Bağlanıbdır yolum, vay!
Yoxsa, çatdı axırım?
Gücüm də yox çığırım.
Boylanaraq dikəldi,
Qabaqdakı it gəldi.
Əvvəl hürdü bu itə,
Baxıb yandı dəhşətə.
Dalaşdılar bir qədən,
Keçə bilməz vaxt hədəm.
Başından qan axaraq,
Pişik qaçdı qorxaraq.
O qaçdı yol boyunca,
Yekə it də dalınca.
Yenə tora düşmüşdü,
Gəlib hara düşmüşdü.
Yekə itlə dalaşmaq,
Yox, çətindir savaşımaq.
Pişik fikir eylədi,
Bu it onu iylədi.
Quyruğunu buladı,
O pişiyi yaladı.



Alıb onu əlinə,
Sığal çəkdi telinə.
“Səni balam bilmişəm,
Harayına gəlmişəm.
Biz alçağlıq” – it dedi,
Sonra hürüb – “get” dedi.
Yaxşı da var, yaman da,
İt xislətli insan da.
İtdən itə fərq varmış,
İt də yaxşı olarmış!..



Toyuqların nağılı (Təmsil)

“Gücsüzlərə gücü Tanrı verir”

Toyuq dedi xoruza:
-Yığılmışığıq boğaza.
Bu həyatda tülküyə,
Verən yoxmu bir cəza?
Gəzəmmirik çəməndə,
Biz doğmaca vətəndə.
Tülkü yaman göz qoyur,
Qəlbimizə köz qoyur.
Bax, yenə də bu gecə,
Qara cücə, ağ cücə,
Düşübdülər tələyə,
Gələn yoxdu köməyə.
Çilli toyuq ağladı,
Bir həftə yas saxladı.
Xoruz baxıb seyr etdi,
Toyuqlara əmr etdi:

Hasar tikmək lazımdır,
Keşik çəkmək lazımdır!
Sərhədimiz, bəndimiz,
Hey talanır kəndimiz.
Biz axşamdan yatırırq,
Günü günə satırırq.
Tülkü hələ nədir ki,
O da qəribədir ki,
Çaqqallar da gələcək,
Bizi gücsüz biləcək.
Gərək çəkəm bir əncam,
Xoruz verdi sərəncam.
Yüz ölçüb, bir biçildi,
Təzə nazir seçildi.
Xoruz boş-boş banladı,
Düşməni bunu anladı.
Yenə qanun kiçildi,
Yenə sərhəd keçildi.
Tülkü gəzib dərəni,
Qapıb getdi fərəni.
Günlər ötdü beləcə,
Tülkü gəldi hər gecə.

Çox sinələr dağlandı,
Çox qapılar bağlandı.
Xoruz gəzdi peşiman,
Quduzlaşdı düşman.
Hər gün töküdü al qan,
Tülkü vermirdi aman.
Gücsüz görüb hamını,
O alırdı kamını.
Vəziyyət çox acıydı,
Guya tülkü hacıydı.
Hər gün yeni bir tamah,
Hər gün yeni bir günah.
İldə həccə gedirdi,
Görən necə gedirdi?
Toyuq bezib nəhayət,
İtə etdi şikayət.
Qəzəbləndi it buna,
Keşik çəkdi hər yana.
Acıqlandı xoruza,
Verdi dəhşətli cəza.
Bənd-bərəni bağladı,
Hər tərəfi yoxladı.

Qalib gəldi ədalət,
Sovuşdu bu fəlakət.
Tülkü daha gəlmədi,
Ov apara bilmədi!..



Balaca pişik

Quyruğu var, başı var,
Bu balaca pişiyin.
Görən neçə yaşı var,
Bu balaca pişiyin?!

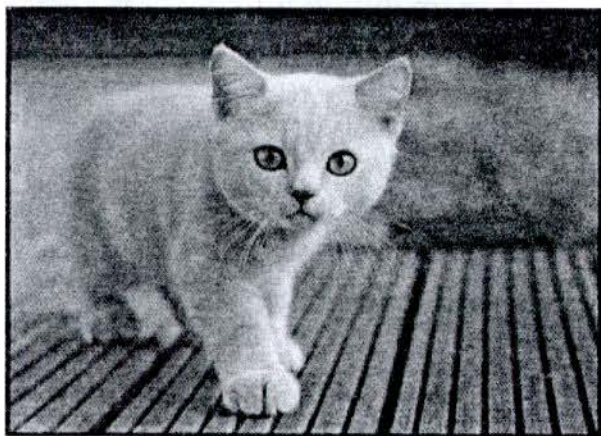
Çağıranda "gəl", bilir,
Ağıllıdır, dil bilir,
Əməlini el bilir,
Bu balaca pişiyin.

Yuvasını hörən yox,
Əzabını görən yox,
Yeməyini verən yox,
Bu balaca pişiyin.

Tənhalıqdan bezibdi,
Sığallayın, küsübdü,
Qış səbrini kəsibdi,
Bu balaca pişiyin.

Demə yoxdur heç kəsi,
Onun da var kimsəsi,
Tək Allahdır yiyəsi,
Bu balaca pişiyin.

Səhvi olsa, döyməyin,
Danlamayın, söyməyin,
Yox, xətrinə dəyməyin,
Bu balaca pişiyin.

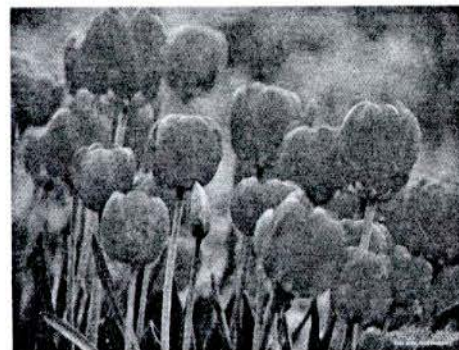


Lalə

Baxıb çöldə güllərə,
Sənə Lalə dedilər.
Kaş bu qızın ömrünə,
Bahar gələ dedilər.

Lalə, lalə çağırıdığ,
Evə gəldi lalələr.
Elə bilmə çiçəkdir,
Təkcə güldür lalələr.

Biz qızlara verməklə,
Çiçəklərin adını.
Sevə-sevə yaşatdıq,
Təbiət övladını.



Balacayam mən hələ...

Balacayam mən hələ

Balacayam mən hələ,
Ana deyə bilmirəm,
Ata deyə bilmirəm.
Nənə deyə bilmirəm,
Baba deyə bilmirəm.
Balacayam mən hələ,
Paltar geyə bilmirəm,
Su istəyə bilmirəm,
Yemək yeyə bilmirəm.
Balacayam mən hələ,
Evə qonaq gələndə,
Anam açır qapını.
Balacayam mən hələ,
Özüm qonaq gedəndə,
Qapı döyə bilmirəm.
Balacayam mən hələ,
Axı niyə, bilmirəm.

Yaşarın səhvi

Yolu keçən qocaya,
Yaşar baxıb söz atdı.
Bu hərəkət qocanın,
Qanını çox qaraltdı.

Aaa...qozbeldi ki bu kişi,
Ağzında da yox dişi,
Üç ayağı, daz başı,
Görən neçədir yaşı?!

İlkin baxıb kənardan,
Yaşara əl eylədi.
Eyib deyilmi sənə,
"Utanmırsan?"-söylədi.

Bu nə sözdü deyirsən,
Heç insafın yoxdumu?
Sənin anan, ya atan,
Qocalmıyacaqdımı?



Heç bilməzdim bu qədər,
Qəlbi daş olduğunu.
Mənim də bir babam var,
Çox sevirəm mən onu.

Qocalanda adamın,
Saçları da tökülər,
Dişləri də tökülər,
Lap beli də bükülər.

Yaraşmaz ki, yollarda,
Adamlara söz ataq.
Bizim borcumuzdu ki,
Yaşlılara əl tutaq.

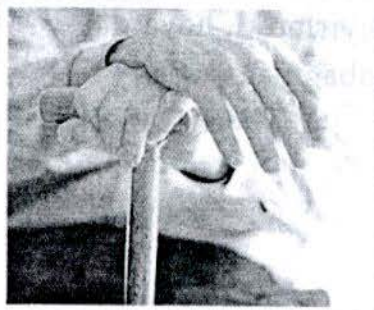
Bacarırsan kömək et,
Tut qolundan babanın.
Deyirlər ki, həyatda,
Qabağına çıxacaq
əməlləri adamın.



Bir az xəyala daldı,
Yaşar peşiman oldu.
Qocadan üzr istədi,
"Baba, bağışla"-dedi.

Qoca ona söylədi:
"Günah etmə, ay bala,
Dünya gəl-di-gedər-di,
Kim yaşaya, kim qala,
Gülmə oğul, qonşuna,
Bir gün gələr başına."

Hörmət etdi hər kəsə,
Yaşar o gündən bəri.
Yaddaşına yazıldı,
Qocanın bu sözləri.



Unutqan qız

Deyirlər ki, uşaqlar,
Unutqandı Bənövşə.
Başına oyun açır,
Yaddaşsızlıq həmişə.

Bu qəribə cəhəti,
Ona kədər gətirir.
Neyləsin yazıq uşaq,
Hər gün bir şey itirir.

Kitabını itirir,
Dəftərini itirir.
Bəzən olur sinifdə,
Öz yerini itirir.

Rəsm dərsi başlanır,
Pozanı evdə qalır.
Tənəffüsə çıxanda,
Qələmi çöldə salır.

Anası Sona xala,
Bənövşəyə hər həftə
Nə qədər qələm alır...
Papaq məktəbdə qalır.
Əlcək həyətdə itir,
Bu yaddaşla Bənövşə,
Görən hayana gedir?!
Danlamaqdan nə fayda,
Unutqanlıq olarmı,
Heç insanda bu boyda?!
Qorxuruq ki, yaddaşı,
Ona bəla gətirə.
Nə zamansa Bənövşə,
Özünü də itirə.



Bir oğlan var qonşuda

Bir oğlan var qonşuda,
Gizlənərək həyətdə,
Hey pusquda durardı.
Harda pişik görəndə,
Harda bir it görəndə,
Ona təpik vurardı.

Deyirdilər ay oğul,
Gəl zalımlıq eləmə.
Nə olsun ki, heyvandı,
Təpik vurma, amandı.
Çöldə donur, soyuqdu,
Qoy yaşasın, yazıqdı.
Çəkil bala, bu yoldan,
Buralarda az qayna.
Heyvanları incitmə,
Uşaqlarla get oyna.

Bir dedilər, olmadı,
On dedilər, olmadı,
Nə dilbilməz uşaqdı,
Qan dedilər, olmadı.



Dəmir boru üstündə,
Oturmuşdu bir pişik.
Oğlan baxıb sevindi,
Canavartək tez cumub,
Təpik vurdu göz yumub.
Dəmir dəydi sümüyə,
Haray salıb ağladı.
Görən gəldi köməyə,
Şişdi bütün ayağı,
Qan götürdü uşağı,
Apardılar həkimə.
Sağalanda bir daha,
O dəymədi heç kimə.
Harda pişik görürdü,
Harda bir it görürdü,
Daha təpik vurmurdu.
Öz payından ayırıb,
Qaçıb yemək verirdi.

Alça davası

Yenə alça almışdı,
Cəmilənin atası.
Bölünməyə alçalar,
Çıxa bilər xatası.

Onlar alça alanda,
Sayırdılar sonacan.
Gəl gör düzmü bölürük,
Bir sən də bax, anacan.

Bu bir alça, üç alça,
Bu beş alça, on alça,
Bu da qızım, son alça,
Artıq qaldı bir dənə,
Bu da olsun pay sənə.

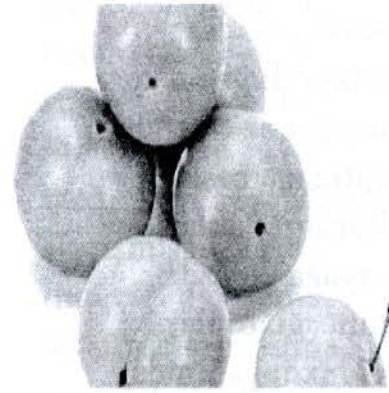
Ata yedi, qız yedi,
Sevirdilər alçanı,
Hərəsi bir tərəfdə,
Ucadan bəh-bəh dedi.

Qurtaranda alçası,
Atasının qabından,
Qız cığallıq eləyib,
Xəlvət alça götürdü.

Ata baxıb kənardan,
Gizli-gizli gözaltı,
Ona nəzər yetirdi.
Bu heç düzgün olmadı,
Sənin əlindən, bala,
Mənə alça qalmadı.

Hər tərəfi bürüdü,
Qızın səsi-sədası.
Ortalığa düşmüşdü,
Yenə alça davası.

Ata döndü uşağa,
Uşaq döndü ataya,
Bir alçanın əlindən,
Düşmüşdülər xataya.



Bacıma ad qoymuşam

Mən bacıma əvvəllər,
 Baxıb keçi deyərdim.
 Keçi kimi tullanıb,
 Dırmaşardı hər yerə.
 O elə dəcəl idi,
 Danlayırdıq min kərə.
 Sonra bir az böyüdü,
 Dağıtmağa başladı,
 Paltarları, qabları.
 Əl-ayağa dolaşdı,
 Oyuncağı, topları.
 Keçi çıxdı yadımdan,
 Öküz dedim mən ona.
 Öküz kimi böyürüb,
 Ağlayırdı hay salıb.
 Anam tez-tez deyirdi:
 Bir azca da səbr elə,
 Bacın uşaqdır hələ,
 Böyüyəcək, az qalıb.
 Bir il keçdi üstündən,

İncidəndə o bizi,
 Bəsdir, bala, söylədik.
 Yaddan çıxdı öküz də,
 Başa bəla söylədik.
 Başa bəla böyüyüb,
 Ağıllı bir qız oldu.
 Bacım elə dəyişdi,
 Hamıya əziz oldu.
 Mən bacıma əvvəllər,
 Baxıb keçi deyərdim.
 Dəyişmişəm adını,
 İndi çiçi deyirəm.
 Mən bacımın adına,
 Elə bacı deyirəm.



İki dost

Elçin dedi Orxana,
 Uzaq gəzmə sən məndən,
 Gəl dost olaq bu gündən.
 Orxan xeyli düşünüb,
 Sonra dedi astaca:
 Anam mənə deyir ki,
 Hər uşağa qoşulma,
 Pis adamla dost olma.
 Sən papiros çəkirsən,
 Dalaşqansan bir az da.
 Sən başqasan, mən başqa,
 Hərəmiz bir avazda.
 Elçin yaman pərt oldu,
 Orxanın dedikləri,
 Ürəyinə dərd oldu.
 Bu gündən dönə-dönə,
 Söz verirəm mən sənə,
 Papiros da çəkmərəm,
 Dalaşmaram heç kəslə.
 Orxan dedi bilirsən,
 Dərslərdən çox zəifsən.

Hazırlaşaq bir yerdə,
 Axı Elçin, heyifsən.
 Gələcəyin var sənin,
 Düşdüyün bu əyri yol,
 Evini yıxar sənin.
 Elçin birdən fərəhlə,
 Qucaqladı Orxanı.
 Boyuna bax sən bunun,
 Kişi kimi necə də,
 Başa salır insanı.
 Səhvlərini anlayıb,
 Elçin gəldi düz yola.
 Orxanla dost olandan,
 Dəyişdi bala-bala.
 Allahdan güc aldılar,
 Birgə namaz qıldılar.
 İbrət olub hər kəsə,
 Güzəl insan oldular.

Uşaq və bağban

Bağa girib bir uşaq,
Ağaclara boylandı.
Meyvələri görəndə,
Ağzı yaman sulandı.

Bir-bir dərib budaqdan,
Gah armudu dişlədi,
Gah almanı dişlədi,
Gah alçanı dişlədi,
Gah heyvanı dişlədi.
Yetişməmiş qopardıb,
Kal xurmanı dişlədi.

Bağda meyvə qoymadı,
Yedi, gözü doymadı.
Meyvələri dişləyib,
Onu burda tulladı,
Bunu orda tulladı.



Sonra baxıb bağbana,
Qaş-qabağın salladı.
Xoşum gəlmir armuddan,
Xoşum gəlmir almadan,
Xoşum gəlmir alçadan,
Xoşum gəlmir heyvadan,
Zəhləm getdi yemərəm,
Bir də bu kal xurmadan.

Bu gördüyün ağacı,
Oğul, bağban əkibdi.
O bar gətirsin deyə,
Belləyibdi həvəslə,
Dibinə su tökübdü.
Bunlar meyvə olunca,
Bu qoca bağban, bala,
Xeyli zəhmət çəkibdi.
Sevmirsənsə, bəs onda,
Meyvələri dişləyib,
Niyə atırsan yola?!
Allah verən ruzini,
Pisləməzlər, ay bala.
Meyvəsini tullama,



Ağaclar bar gətirməz.
Bağban bağda can qoyub,
Adam zəhmət itirməz.

Düz deyirsən, ay baba,
Mənə də ver bel, yaba.
Yer şumlamaq öyrənim,
Ağac əkmək öyrənim.

Sənin kimi qoy mən də,
Zəhmət çəkmək öyrənim.
Kömək etdi bağbana,
Tükənmədi həvəsi.
Bağda zəhmət çəkəndən,
Şirin gəldi ona da,
Ağacların meyvəsi.



Balaca Şövkət

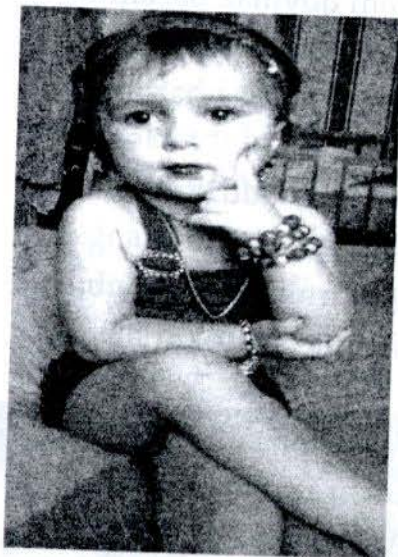
Eşidəndə sevinir,
O bər-bəzək söhbətin.
Nə çox xoşu gəlirmiş,
Bəzənməkdən Şövkətin.

Evlərinə gedəndə,
Məni qoymaz bəzənim.
Ağlayıb hey söyləyir,
Mən də bir az bəzənim.

O nazlıdı, duzludu,
Paltarı qotazlıdı,
Qıpqırmızı don geyib,
Üstünə ətir tökür.

Saçlarına gül vurub,
Dırnağına rəng çəkir.
Anasına qoşulub,
Xalasına pay бүkür.

Axı qonaq gedəcək,
Tez-tez yola göz dikir.
Ayaqqabı gətirib,
Ana, geyindir deyir.
Evdən çölə çıxınca,
O, qapıda gözləyir.



Əli, Teymur və Dadaş

Əli, Teymur və Dadaş,
Üç dost idi, üç qardaş.
Əli sevirdi idmanı,
Alıb zəfər nişanı.
Kim tanımır məktəbdə,
Bu futbolçu oğlanı?!
Teymur isə çalır tar,
O, balaca olsa da,
Hamı deyirdi sənətkar.
Zilə çəkib telləri,
Heyran qoyur elləri.
Söz qoşmaqda mahirdi,
Dadaş isə şairdi.
Şeir yazır ağaca,
Şeir yazır çəmənə.
Ürəyilə, qanıyla,
O bağlıdır vətənə.
Hər kəsin öz marağı,
Hər kəsin öz yolu var.

Yaşamaqçün həyatda,
Müqəddəs amalı var.
Əli, Teymur və Dadaş,
Üç dost idi, üç qardaş.



Səma

Deyirlər ki, körpədir,
Söz anlamır heç Səma.
Babasının dilini,
Yaxşı bilir o amma.

Doğulanda Səmaya,
Ad qoyubdu babası.
Babasını görəndə,
Sarılaraq boynuna,
Döyür baba davası.

Onu gəzdirsən deyə,
Əllərini qaldırıb,
“Obba, obba”-söyləyir.
Dili tutmur başqa söz,
Təkcə “baba”-söyləyir.

Cumbulu

Ağlayır səhər-axşam,
Mən onu vurmamışam,
Dava salıb dalaşan,
Cumbuludu, cumbulu.

Şahzadədi, xandı bu,
Evdə atamandı bu,
Cindi bu, şeytandı bu,
Cumbuludu, cumbulu.

Nə olsun ki, şiltaqdı,
Tənbəl deyil, qoçaqdı,
İncitməyin, uşaqdı,
Cumbuludu, cumbulu.



Bizim Fəridə

Çiçək kimi bəzənib,
Güldü bizim Fəridə.
Yenə şeir deməyə,
Gəldi bizim Fəridə.

Saçları sünböldü ki,
Hamıdan gözəldi ki,
Elə şirindildi ki,
Baldı bizim Fəridə.

Zəhmətkeşdi, zəhmətkeş,
Heç məktəbə getməmiş,
Dərslərindən hər gün beş,
Aldı bizim Fəridə.

Ay idi, ulduz idi,
Başdan-başa naz idi,
Anasının qızıydı,
Oldu bizim Fəridə.



Çörəyi atma yerə

Çörəyi atma yerə, çörək tapmazsan, bala,
Bilsən necə qazanılır, yerə atmazsan, bala.
Qoltuqlarda yaşayan var, ac olduğun deyə bilmir,
Adam var ki, bircə qarın çörək tapıb yeyə bilmir.
Çörək safdır, and içilir,
Duz-çörəyin xatirinə bəzən günahdan keçilir.
Quran qədər əzizdir o,
Qurusa da, köhnəlsə də təmizdir o.
Çörəyi atma yerə, çörək tapmazsan, bala,
Bilsən necə qazanılır, yerə atmazsan, bala.
Hər dənəsi qızıl olan taxılları üyüdən var,
Bapbalaca bir buğdanın dəyərini dərk eləyib,
çörək boyda böyüdən var.
Adam var ki, çörəyi də daşdan çıxır,
Ayaq altda çörək atan yolun azıb başdan çıxır.
Çörəyi atma yerə!
Sən özünü tox görəndə, çörəyini çox görəndə,
Şükür elə, gözünə təp.
Başqaları tullasa da, sən tullama,
qaldır yerdən çörəyi, öp.

Çörəyi atma yerə, çörək tapmazsan, bala,
Bilsən necə qazanılır, yerə atmazsan, bala.



Mündəricat

Mənbili, Nəmbili və Cümbülü (hekayə).....3

Qoru Azərbaycanı

Qoru Azərbaycanı.....	12
Söylə, budur Azərbaycan.....	14
Sual-cavab.....	16
Vətən nədir.....	18
Azərbaycan bayrağı.....	20
Ana dilim.....	22
Müharibə.....	24
Unutmaq o günləri.....	25
İyirmi yanvar.....	28
Mübariz İbrahimov.....	31
Vətən səni yaşadar.....	33
Baba ilə nəvənin söhbəti.....	35

Mən məktəbə gedəndən

Mən məktəbə gedəndən.....	40
Müəllim.....	42
Şəhla dərəcə gedəndə.....	44
Uzunsaç qız.....	46



Sinfimizdə bir uşaq.....	48
Yaxşı saxla kitabları.....	50
Son zəng.....	52

Mən təbiət övladı

Mən təbiət övladı.....	55
Bahar xoş gəlir.....	56
Xoş gördük.....	58
Xonçalı Novruz gəlir.....	59
Yeni il.....	61
Birinci qar.....	62
Ağ cücə.....	63
Quşlara daş atmayın.....	65
Şiltaq qoyun.....	68
İki pişik.....	69
İt də yaxşı olarmış.....	72
Toyuqların nağılı.....	75
Balaca pişik.....	79
Lalə.....	81

Balacayam mən hələ

Balacayam mən hələ.....	83
Yaşarın səhvi.....	84
Unutqan qız.....	87



Bir oğlan var qonşuda.....	89
Alça davası.....	91
Bacıma ad qoymuşam.....	94
İki dost.....	96
Uşaq və bağban.....	98
Balaca Şövkət.....	101
Əli, Teymur və Dadaş.....	103
Səma.....	105
Cumbulu.....	106
Bizim Fəridə.....	107
Çörəyi atma yerə.....	109

Çapa imzalanmışdır: 10.01.2013

Kağız formatı: 60x84 1/16

H/n həcmi: 7 ç.v.

Sifariş: 06

Sayı: 500

Kitab «ADİLOĞLU» nəşriyyatında
nəşrə hazırlanmış və ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Ünvan: Bakı şəh., Şərifzadə küç., 202

Tel.: (050) 593 27 77

(055) 870-55-09

Web: www.adiloglu.az;

E-mail: adiloglu2000@gmail.com

